

Начало > Предприемане на съдебни действия > Къде и как > Разходи

Разходи

Литва

Настоящата страница съдържа информация относно разходите за правосъдие в Литва.

[Семейно право — развод](#)

[Семейно право — попечителство над деца](#)

[Семейно право — издръжка](#)

[Търговско право — договор](#)

[Търговско право — отговорност](#)

Законодателна рамка, уреждаща хонорарите на юридическите професии

1. Адвокати, които нямат право да пледират в съда (*solisitoriai*)

В Литва не съществува такава професия.

2. Адвокати (*advokatai*)

Хонорарите на юристите в Литва не са уредени от закона. Техният размер варира в зависимост от сложността на делото и материалния интерес по него. Хонорарите все пак не могат да надвишават максимално определените размери, установени с препоръки, одобрени от **министъра на правосъдието и председателя на Съвета на Адвокатската колегия на Литва (Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas)**.

3. Адвокати, които имат право да пледират в съда (*baristeriai*)

В Литва не съществува такава професия.

4. Съдебни изпълнители (*antstoliai*)

До използване на съдебните изпълнители се стига само ако длъжникът не изпълни съдебното решение и трябва да се предоставят документи, имащи изпълнителна сила. Възнагражденията, начинът за плащането им и освобождаването от разходи за принудително изпълнение са регламентирани в **Указанието за изпълнение на съдебни решения**. Всички разноски, свързани с принудителното изпълнение, трябва да се платят от кредитора по съдебното решение. Възнаграждението на съдебния изпълнител се възстановява от длъжника по време на или след изпълнението на решението.

Размерът на възнаграждението зависи от вида на принудителното изпълнение и от броя на действията по принудително изпълнение. Някои разноски за принудително изпълнение са фиксирани (цената за някои услуги е 60 LTL на час), а заплащането за други се определя като процент от стойността на вещите, предмет на принудително изпълнение.

Фиксирани разходи

Фиксирани разходи по граждански производства

Фиксирани разходи на страните по граждански производства

Процесуалните разходи по **граждански производства** се състоят от гербов налог и други разходи: представителство, предаване на съдебни документи, хонорари за вещи лица, свидетели/очевидци, изпълнение и т.н. В някои случаи гербовият налог е определен в Гражданския процесуален кодекс и е фиксиран. Процесуалните разходи са определени в раздел VIII от **Гражданския процесуален кодекс (Civilinio proceso kodeksas)**.

Етап от гражданското производство, на който трябва да бъдат платени фиксирани разходи

Гербовият налог обикновено се плаща преди предявяване на иск в съда.

Фиксирани разходи по наказателни производства

Фиксирани разходи на страните по наказателни производства

Няма фиксирани разходи на страните по наказателни производства.

Фиксирани разходи по конституционни производства

Фиксирани разходи на страните по конституционни производства

Конституционните дела са безплатни, но не са достъпни за широката общественост.

Предварителна информация, която трябва да бъде предоставена от процесуалните представители

Съгласно законодателството не съществува такова пряко задължение.

Евентуални разходи, които следва да се поемат от спечелилата страна

Разходите по граждански производства са определени в раздел VIII от Гражданския процесуален кодекс.

Основание за разходите

Къде мога да намеря информация за основанието за разходите в Литва?

Допълнителна информация се съдържа в прикрепения [доклад на Литва относно Проучването на прозрачността на разходите](#) (950 Kb) [en](#).

На какви езици мога да получа информация относно основанието за разходите в Литва?

Информацията е налична на английски език.

Къде мога да намеря информация относно медиацията?

Повече информация може да бъде намерена на уебсайта: [Процедура за съдебна медиация](#).

Правна помощ

Условия за предоставяне на правна помощ

Съгласно литовското законодателство съществуват два вида гарантирана от държавата правна помощ:

„Първичната правна помощ“ (pirminė teisinė pagalba) обхваща предоставянето на правна помощ в съответствие с процедурата, установена от Закона за уреждане на гарантирана от държавата правна помощ, правните консултации и изготвянето на документи за подаване до държавни и общински институции, с изключение на процесуалните документи. Правната помощ обхваща също така консултации за извънсъдебното уреждане на спорове, действията за приятелско уреждане на спорове и изготвянето на споразумения за уреждането на спорове.

„Вторичната правна помощ“ (antrinė teisinė pagalba) обхваща изготвянето на документи, защита и представителство в съда. Това включва процеса на изпълнение и представителство по време на предварителната досъдебна фаза на спора, когато такава процедура се изисква от закона или от съдебно решение. Правната помощ също обхваща процесуалните разходи по граждански производства, разходите по административни производства и разходите, свързани с разглеждането на граждански иск в рамките на наказателно дело.

Всички граждани на Република Литва, граждани на други държави-членки на Европейския съюз, други физически лица, пребиваващи законно в Литва или други държави-членки, и други лица, посочени в международни договори, по които Литва е страна, имат право **на първична правна помощ независимо от своите доходи**.

Всички граждани на Република Литва, граждани на други държави-членки на Европейския съюз и други физически лица, пребиваващи законно в Република Литва и други държави-членки, могат да кандидатстват за вторична правна помощ. За да получи дадено лице вторична правна помощ, неговото **имущество и годишни доходи не трябва да превишават размерите на имуществото и годишните доходи, установени от правителството** в Закона за уреждане на гарантираната от държавата правна помощ.

Поради това при оценяване на финансовото състояние се използва обща прагова система (максимален размер, под който кандидатът се счита за социално слаб).

Право на правна помощ

Правителството е установило **две нива на имущество и доходи**, които се прилагат. Имуществото и доходите на кандидатите не следва да превишават първото или второто ниво, определени по закон. Освен това годишният нетен доход на кандидатите (през последните дванадесет месеца) не трябва да превишава първото или второто ниво на доходи, определени в законодателството на Литва.

Финансовото състояние не е единственият критерий, използван за определяне на възможността дадено лице да получи вторична правна помощ.

Право на правна помощ от **първо ниво** възниква, когато доходите на дадено лице на година не надвишават 8 000 лита (2 318,8 EUR) плюс 3 000 лита (869,6 EUR) за всяко лице на негова издръжка. Право на правна помощ от **второ ниво** възниква, когато доходите на дадено лице на година не надвишават 12 000 лита (3 478,2 EUR) плюс 4 400 лита (1 275,3 EUR) за всяко лице на негова издръжка. Задълженията на кандидата към лицата на негова издръжка не се вземат предвид за целите на оценяване на финансовото състояние.

Степента на вторична правна помощ, като се отчита имуществото и доходите на дадено лице, се гарантира и покрива от държавата, както следва:

100 % — когато е налице първо ниво въз основа на имуществото и доходите на лицето

50 % — когато е налице второ ниво въз основа на имуществото и доходите на лицето

Държавата трябва да гарантира и покрие 100 % от разходите за вторична правна помощ, предоставена на лица, посочени в член 12 от този закон (вж. по-долу). Това се плаща независимо от имуществото и доходите на съответното лице. Изключение са лицата (посочени в член 12, алинея 6 от закона), които могат свободно да разполагат с имуществото и доходите си. Те биват отнесени към второ ниво. Тук държавата ще гарантира и покрие 50 % от разходите за вторична правна помощ.

Някои групи лица имат право на вторична правна помощ **независимо от нивата на имущество и доходи**, установени от правителството (съгласно член 12 от Закона за гарантираната от държавата правна помощ):

Лица по наказателни производства (съгласно член 51 от Наказателно-процесуалния кодекс) и по други дела, предвидени от закона, когато физическото присъствие на съдебен защитник е задължително.

Увредените страни по дела, включващи обезщетение за вреди, претърпени от престъпни деяния, включително дела, по които се разглеждат искове за обезщетение за вреди като част от наказателното производство.

Лица, получаващи социална помощ за социално слаби семейства (самостоятелно живеещи) съгласно законодателство на Литва.

Лица, живеещи в институции за социални грижи.

Лица, за които е установено, че страдат от тежко заболяване; лица с призната неработоспособност; лица, които са достигнали пенсионна възраст, и такива, при които са установени значителни специални нужди. Това включва настойници (попечители), когато гарантирана от държавата правна помощ е необходима за представителството и защитата на правата и интересите на приемното дете (под опека).

Лица, представили доказателство, че не могат да разполагат с имуществото и средствата си поради обективни причини. И че поради тези причини имуществото и годишният доход, с които те могат да разполагат свободно, не превишават нивата на имущество и доходи, установени в Закона за уреждане на правната помощ.

Лица, страдащи от тежки умствени заболявания, когато се разглеждат въпроси, свързани с тяхната принудителна хоспитализация и лечение, съгласно Закона за уреждане на грижите за психичното здраве. Това включва техните настойници (попечители), когато гарантирана от държавата правна помощ е необходима за представяване на правата и интересите на приемното дете (под опека).

Длъжници по изпълнителни производства, когато е наложено събиране на вземанията спрямо последното жилище.

Родители или други законни представители на малки деца, когато се разглежда въпроса за принудително извеждане от жилището.

Малолетни и непълнолетни деца, когато те се обръщат самостоятелно към съда за защита на своите права или интереси, които са защитени и предвидени в законодателството. Тези, които са сключили брак в съответствие с процедурата, установена по закон, или които са били признати от съда за дееспособни, са изключени.

Лица, обявени за недееспособни, по дела, които включват решение относно дееспособността на физическо лице.

Лица по дела за вписване на раждане.

Други лица по дела, предвидени в международни договори, подписани от Република Литва.

Хонорари за вещи лица

Съдът трябва да обезщети вещите лица за пропуснати ползи — произтичащи от тяхното отсъствие от работа или от обичайното им занимание — за всеки ден, който трябва да прекарат в съда. Те получават възнаграждение за извършване на експертиза и обезщетение за всички разноски, свързани с явяване в съда, пътуване и настаняване, заедно с дневни командировъчни разходи. Страна, която подава петиция за призоваване на вещи лица, трябва да плати **обезпечение** в размер, предварително установен от съда. Ако и двете страни внесат молби за вещо/и лице/а, те си поделят плащането на обезпечението поравно. Обезпечението се внася по специална сметка на съда.

Ако в случаите, предвидени в **Граждански кодекс** на Литва (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas) или други закони, **съдът призове свидетели** (liudytojai) и **вещи лица** (ekspertai) по своя собствена инициатива, **разноските трябва да се платят от държавния бюджет**. Това може да включва разпореджане на експертиза или извършване на оглед на мястото на събитието.

При установяване на размера на обезпечението трябва да се вземе предвид сумата на бъдещите разноски. Съдът плаща сумите на вещите лица, когато те са изпълнили своите задължения. Съдът също така трябва да плати на специализираните институции за изготвянето на експертиза съгласно фактура, представена след изготвяне на експертизата. Тези суми се плащат от специална сметка на съда, открита в банка според

местоположението на съда. Когато не е платено обезпечение, сумите, плащани на вещи лица и специализирани институции, трябва да бъдат начислени на специалната сметка на съда и да се **платят от страната, срещу която е постановено съденото решение, или и от двете страни съразмерно с удовлетворените и отхвърлените искове.** Министерството на правосъдието установява максималните размери на тези разноски.

Хонорари за писмени и устни преводи

Съдът обезщетява преводачите за пропуснати ползи — произтичащи от тяхното отсъствие от работа или от обичайното им дневно занимание — за всеки ден, който трябва да прекарат в съда. Преводачите трябва да получат възнаграждение за своята преводаческа дейност и да бъдат обезщетени за всички разноски, претърпени в резултат от явяване в съда, пътуване, настаняване и дневни разходи. Страна, която подава документи в съда и изисква те да бъдат преведени на чужд език, трябва предварително да плати обезпечение в размер, установен от съда. Съдът също така трябва да плати на преводачите със средства от държавния бюджет, предвидени за целта, с изключение на суми, платени на преводачите за превод към чужд език на съдебни документи, подадени от страните. Разходите за устни/ писмени преводачески услуги по време на съдебно заседание трябва да бъдат **покрити от държавния бюджет.** Министерството на правосъдието е установило максималния размер на тези разноски.

Документи по темата

[Доклад на Литва относно Проучването на прозрачността на разходите](#) (950 Kb)

Последна актуализация: 07/04/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.